

dTest: Potřebujeme povinnost přijímat bezhotovostní platby?

5.9.2023 - Lucie Korbéliusová | dTest

Karta plná výhod

Pro spotřebitele přinášejí platby kartou i jiné bezhotovostní platby mnoho výhod. Tyto platby jsou zpravidla rychlejší a pohodlnější, kdy stačí z peněženky či kapsy vytáhnout platební kartu či jiný přístroj podporující bezhotovostní platby (mobil či hodinky) a přiložit k terminálu. Spotřebitel také nemusí myslet na to, zda u sebe má dostatek hotovosti a nemusí se obávat chyby při jejím počítání. Ukradenou kartu může rychle zablokovat, což v případě krádeže hotovosti nelze provést. V neposlední řadě je zde také hygienické hledisko – odpadá fyzický kontakt s hotovostí.

Anonymita v hotovosti

Na druhé straně mají někteří spotřebitelé rádi hotovost pro anonymitu transakce. „Spotřebitel si může udržovat přehled o svých nákupech, avšak obchodníci už obvykle nevědí, kdo u nich hotovost utratil. Pro některé spotřebitele to může být důležité i přes to, že při bezhotovostní platbě ani obchodníci neumí zákazníka identifikovat,“ uvádí Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest. Více informací získá banka, provozovatel karty či platební brána, avšak zpracování těchto informací podléhá velmi přísným pravidlům.

Náklady pro obchodníky

Z pohledu obchodníka nelze říci, zda je pro něj příjem plateb kartami výhodný či nevýhodný. Spotřebitel obvykle kartou utrací snadněji než hotově, o transakcích jsou záznamy, což snižuje chybovost a možné podvody personálu. Zároveň však má služba pro obchodníka nezanedbatelné náklady na pořízení nebo pronájem terminálu a obchodník platí provizi za každou transakci. Provize jsou u nižších částek fixní, následně se poté zpravidla překlápí do procent z celkové částky platby. Vždy záleží na dohodě mezi bankou a obchodníkem.

U jiných bezhotovostních plateb, kterými může být například platba pomocí QR kódu, jsou náklady zpravidla nižší, avšak je nutné zajistit fungování se systémem obchodníka. Tyto platby jsou aktuálně v rozmachu a existuje i více konkurenčních služeb, což efektivně snižuje ceny za jejich použití.

Povinnost příjmu bezhotovostních plateb?

Zákon ukládá každému přijímat tuzemské bankovky a mince, přičemž stanoví výjimky, kdy je oprávněn příjem odmítnout. Může se jednat například o platbu pamětními mincemi a bankovkami, případně vyšším počtem mincí než 50 v jedné platbě. „Stabilně stojíme za výkladem, že výčet výjimek v zákoně je taxativní a nelze jej rozšiřovat – a je tedy povinností každého přijímat hotovostní platby,“ upozorňuje Eduarda Hekšová. Stejně tento zákon interpretují i další orgány včetně České obchodní inspekce.

U diskutované povinnosti příjmu bezhotovostních plateb by mělo být na každém obchodníkovi, zda bezhotovostní platby bude umožňovat, nebo nikoliv. „Povinná akceptace bezhotovostní platby by pouze zabetonovala současný stav, kdy trh mají v podstatě rozděleny dvě karetní asociace a náklady

platebního řešení jsou pak v cenách přenášeny na spotřebitele. Ponechme na trhu, aby se vyvinuly i jiné, konkurenční bezhotovostní nástroje. U ostatních rozvíjejících se bezhotovostních nástrojů totiž zatím není žádný standard. Potřebné je jen to, aby ceny těchto budoucích platebních řešení byly nižší než současné provize za platby kartou placené bankám a karetním asociacím," uzavírá Eduarda Hekšová.

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest - 299 149 009 - je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-10418/dtest-potrebujeme-povinnost-prijimat-bezhotovostni-platby>